

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

про розгляд проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб (реєстр. № 4555)

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 10 червня 2021 року (протокол № 77) розглянув пропозиції та поправки, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб (реєстр. № 4555), поданого Кабінетом Міністрів України та прийнятого Верховною Радою України 29 квітня 2021 року за основу (Постанова Верховної Ради України № 1429-IX).

До законопроекту для підготовки його до другого читання було внесено 120 пропозицій та поправок, що надійшли від народних депутатів України.

За результатами розгляду пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи було підготовлено порівняльну таблицю до законопроекту, яка містить усі внесені та невідкликані пропозиції, з яких 22 пропозиції враховано, 19 враховано частково або редакційно та 79 пропозиції відхилено. Врахованими пропозиціями запропоновано:

- урегулювання питання забезпечення права на отримання державної пенсії, обчисленої з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, для всіх учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, осіб, які брали безпосередню участь у ліквідації інших ядерних аварій та їх наслідків, у ядерних випробуваннях, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї і внаслідок цього стали особами з інвалідністю.

- встановлення рівних можливостей пенсійного забезпечення окремих категорій осіб з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, осіб, які брали безпосередню участь у ліквідації інших ядерних аварій та їх наслідків, у ядерних випробуваннях, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї і внаслідок цього стали особами з інвалідністю.;

- Розділ I законопроекту доповнено новим пунктом 2 такого змісту:

«2. У статті 54:

частину третю викласти в такій редакції:

«В усіх випадках розміри пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання внаслідок Чорнобильської катастрофи, не можуть бути нижчими:

для I групи інвалідності – 6 000,00 гривень;

для II групи інвалідності – 4800,00 гривень;

для III групи інвалідності – 3700,00 гривень;

для дітей з інвалідністю – 3700,00 гривень»;

доповнити новими частинами такого змісту:

«Розміри пенсій, передбачені частиною третьою цієї статті, починаючи з 2022 року щороку з 1 березня індексуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України з урахуванням коефіцієнта збільшення, що визначається відповідно до абзаців другого і третього частини другої статті 42 Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”. Умови, порядок обчислення та призначення пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи визначаються актами Кабінету Міністрів України з відповідних питань».

- Частина третю статті 59 викласти у такій редакції:

«При обчисленні пенсії по інвалідності відповідно до статті 54 цього Закону особам із числа військовослужбовців, зокрема військовозобов'язаних, призваних на військові збори, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, у складанні ядерних зарядів та здійсненні на них регламентних робіт під час проходження військової служби (військових зборів) і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи за осіб з їх числа за бажанням заявника заробітна плата обчислюється виходячи з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України».

Враховуючи викладене та керуючись пунктами 5 і 6 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», пунктом 3 частини першої статті 123 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив цей висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб (реєстр. № 4555) прийняти його у другому читанні та в цілому.

Висновки юридичної експертизи та редакційного опрацювання додаються.

Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову підкомітету з питань соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів – Арсенюка О. О.

Додаток: порівняльна таблиця на 55 арк.

Голова Комітету

Г. Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

ВИСНОВОК

**Про розгляд проекту Закону України
про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підтримки
громадських об'єднань осіб з інвалідністю
(реєстр. № 4607)**

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на засіданні 10 червня 2021 року розглянув проект Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підтримки громадських об'єднань осіб з інвалідністю (реєстр. № 4607 від 18.01.2021), поданий народним депутатом України Бабенком М.В. та іншими народними депутатами України, а також висновки центральних органів виконавчої влади.

Як зазначено в пояснювальній записці, проект акта розроблено з метою підтримки діяльності громадських об'єднань осіб з інвалідністю, їх осередків на державному та місцевому рівнях, запровадження інституційної підтримки для посилення їхньої інституційної спроможності та інституційного розвитку об'єднань, а також посилення представництва інтересів осіб з інвалідністю на місцевому рівні.

Проектом акта передбачено внесення змін до статей 87 та 91 Бюджетного кодексу України, а саме:

у підпункті „в” пункту 9 частини першої статті 87 Бюджетного кодексу України доповнено нормою щодо можливості отримувати за рахунок коштів державного бюджету кошти на інституційну підтримку всеукраїнських громадських об'єднань осіб з інвалідністю;

доповнити підпункт 3 пункту 1 статті 91 Бюджетного кодексу України новим підпунктом „є” та передбачити можливість отримувати громадським об'єднанням осіб з інвалідністю за рахунок коштів місцевих бюджетів кошти на виконання програм (проектів, заходів) відповідного адміністративно-територіального рівня, а також на інституційну підтримку їхніх соціальних об'єктів, які надають послуги особам з інвалідністю.

На думку авторів законопроекту його прийняття сприятиме підтримці діяльності громадських об'єднань осіб з інвалідністю, їх осередків на державному та місцевому рівнях. Запровадження інституційної підтримки для

посилення їхньої інституційної спроможності та інституційного розвитку об'єднань, а також посилення представництва інтересів осіб з інвалідністю на місцевому рівні.

Головне науково-експертне управління (ГНЕУ) висловлює зауваження до законопроекту.

У проекті пропонується віднести до видатків, які можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, видатки на *«надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю на виконання програм (проектів, заходів) відповідного адміністративно-територіального рівня, а також на інституційну підтримку громадських об'єднань осіб з інвалідністю та їхніх соціальних об'єктів, які надають послуги особам з інвалідністю»*.

У наведеному приписі виглядає некоректним формулювання *«інституційна підтримка ... соціальних об'єктів»*, оскільки інституційна підтримка може стосуватись лише суб'єктів, а не інфраструктурних об'єктів.

За змістом норми виникають запитання, чи можуть фінансуватись з місцевого бюджету видатки на *інституційну підтримку всеукраїнських громадських об'єднань осіб з інвалідністю та їхніх соціальних об'єктів, які надають послуги особам з інвалідністю*, та, відповідно, у разі такої можливості, щодо коректності такого фінансування, враховуючи, що згідно з оновленим пп. «в» п. 9 ч. 1 ст. 87 БК надання інституційної підтримки таким об'єднанням здійснюється за рахунок коштів державного бюджету.

Виникає питання щодо фінансового забезпечення вказаних у проекті видатків, які, за змістом пропонованих положень проекту, є додатковими як для державного, так і для місцевих бюджетів.

Стосовно місцевих бюджетів, ГНЕУ зауважує, що належного обґрунтування у частині як покладення обов'язків щодо фінансування пропонованих у проекті видатків на місцеві бюджети, так і спроможності останніх забезпечити такого роду видатки на належному рівні у супровідних до проекту документах не надано. Відповідно до вимог ч. 3 ст. 142 Конституції України витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою. У проекті ж відповідні пропозиції відсутні.

Міністерство соціальної політики України зазначає, що законопроектом не визначено механізму надання бюджетних коштів на інституційну підтримку громадським об'єднанням осіб з інвалідністю.

З урахуванням того, що у 2020 році Мінсоцполітики було запроваджено механізм надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю на конкурсних засадах, пропонується доповнити законопроект нормою щодо надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю на інституційну підтримку на конкурсних засадах.

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України зауважує, що зазначений проект Закону потребуватиме додаткових видатків із державного та місцевих бюджетів.

Відповідно до вимог частини першої статті 27 Кодексу до проекту Закону не надано належне фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні

розрахунки) та пропозиції змін до законодавчих актів щодо скорочень витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету, які необхідні у разі, якщо зміни показників бюджету передбачають збільшення його витрат, для досягнення збалансованості бюджету.

Міністерство фінансів України зазначає, що законопроект не відповідає вимогам частини першої статті 27 Кодексу щодо подання суб'єктом права законодавчої ініціативи фінансово-економічного обґрунтування.

Водночас, відповідно до статті 87 Кодексу фінансова підтримка громадським об'єднанням осіб з інвалідністю та ветеранів надається на виконання виключно загальнодержавних програм (проектів, заходів).

Положення законопроекту щодо надання громадським організаціям фінансової підтримки на інституційний розвиток для матеріально-технічного забезпечення їх діяльності та організаційний розвиток *не враховують норм Закону України «Про громадські об'єднання»*, згідно з якими одним із принципів діяльності громадських об'єднань є самоврядність, що передбачає право членів (учасників) громадського об'єднання самостійно здійснювати управління діяльністю громадського об'єднання відповідно до його мети (цілей), визначати напрями діяльності, а також невтручання органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування в діяльність громадського об'єднання, крім випадків, визначених законом.

Водночас згідно з Порядком проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2011 № 1049, інститути громадянського суспільства, що беруть участь у конкурсі, повинні мати відповідну матеріально-технічну базу, кадрове забезпечення, а також оплачувати, у разі перемоги у конкурсному відборі, приміщення, техніку, обладнання, проїзд тощо.

Також варто зазначити, що спрямування бюджетних коштів на інституційну підтримку громадських об'єднань осіб з інвалідністю потребуватиме додаткових видатків і, по суті, передбачатиме їх утримання за рахунок бюджетних коштів.

Згідно з Кодексом будь-які бюджетні зобов'язання та платежі з бюджету здійснюються лише за наявності відповідного бюджетного призначення, якщо інше не передбачено законом про Державний бюджет України.

У Державному бюджеті України кошти на вищезазначену мету не плануються у зв'язку з відсутністю законодавчих підстав.

Окрім того, Міністерство фінансів України зауважило, що здійснення інституційної підтримки одних і тих же організацій з державного і місцевих бюджетів унаслідок відсутності розмежування, критеріїв та механізмів такої підтримки згідно зі статтями 85, 116 Кодексу заборонено та вважається бюджетним правопорушенням.

ГС ВГО «Національна асамблея людей з інвалідністю України» підтримує законопроект.

Асоціація міст України не заперечує щодо прийняття законопроекту у запропонованій редакції.

Урядовий уповноважений з прав осіб з інвалідністю надає свої пропозиції до законопроекту.

Уповноважений Президента України з прав людей з інвалідністю повідомляє про підтримку даного законопроекту.

Фонд соціального захисту інвалідів підтримує концепцію запропонованих змін та не має зауважень до законопроекту.

З огляду на зазначене, розглянувши проект Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підтримки громадських об'єднань осіб з інвалідністю (реєстр. № 4607 від 18.01.2021), Комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу.

Разом з тим, на підставі пункту 3 частини 4 статті 14 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат України Третякова Г.М. вважає за доцільне викласти окремі застереження щодо Проекту Закону №4607 від 18.01.2021 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підтримки діяльності громадських об'єднань осіб з інвалідністю», що додаються в окремій думці № 53д9/5-2021/188433 від 09.06.2021.

Додаток: на 3 арк.

Голова Комітету

Г. Третякова

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел., email:

№ _____

« ____ » _____ 2021 року

**Членам Комітету Верховної
Ради України з питань
соціальної політики та захисту
прав ветеранів**

ОКРЕМА ДУМКА

(відповідно до пункту 3 частини 4 статті 14 Закону України «Про статус народного депутата України»)

**Щодо Проекту Закону 4607 від
18.01.2021 Про внесення змін до
Бюджетного кодексу України щодо
підтримки діяльності громадських
об'єднань осіб з інвалідністю**

На підставі пункту 3 частини 4 статті 14 Закону України «Про статус народного депутата України» вважаю за доцільне викласти окремі застереження щодо Проекту Закону №4607 від 18.01.2021 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підтримки діяльності громадських об'єднань осіб з інвалідністю» (далі Проект Закону), поданого народними депутатами України Бабенко М.В. та іншими.

По-перше, під час підготовки зазначеного законопроекту, авторами не було здійснено повного і всебічний розгляду існуючої проблематики у зазначеному напрямку.

Так, авторами запропоновано підпункт в пункту 9 статті 87 Бюджетного кодексу України після слів та символів «(проектів, заходів)» доповнити символом та словами «, а також на інституційну підтримку всеукраїнських громадських об'єднань осіб з інвалідністю».

Зазначені зміни позбавляють інституційної підтримки регіональні та місцеві громадські об'єднання осіб з інвалідністю, через обмеження суб'єктів, яким може надаватися підтримка згідно з порядком, визначеним Кабінетом Міністрів України.

По-друге, авторами законодавчої ініціативи запропоновано пункт 3 частини першої статті 91 доповнити підпунктом „є” такого змісту:

«є) надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю на виконання програм (проектів, заходів) відповідного адміністративно-територіального рівня, а також на інституційну підтримку громадських об'єднань осіб з інвалідністю та їхніх соціальних об'єктів, які надають послуги особам з інвалідністю;».

Запропоновані доповнення щодо надання фінансової підтримки за рахунок коштів місцевих бюджетів громадським об'єднанням осіб з інвалідністю не у повній мірі відображають спроможність громадських організацій ефективно реалізувати програми (проекти, заходи) відповідного адміністративно-територіального рівня, через відсутність оцінювання кандидатів, їх компетентностей та спроможностей, яке можливо забезпечити через проведення конкурсної процедури надання підтримки за рахунок коштів місцевих бюджетів громадським об'єднанням осіб з інвалідністю.

У зв'язку з цим прийняття законопроекту № 4607 в запропонованій редакції грубо суперечить вимогам підпунктів d та g пункту 61 Зауважень загального порядку № 7 (2018) про участь осіб з інвалідністю, через громадські об'єднання, які представляють їх інтереси в проведенні моніторингу виконання Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю. Вказані положення недвозначно вимагають:

1) рівного розподілу коштів між ГО осіб з інвалідністю, що виключає практику привілейованого фінансування будь-яких ГО осіб з інвалідністю за рахунок дискримінації інших організацій;

2) надання можливості здобуття фінансування всіма ГО осіб з інвалідністю.

Також, з огляду на зазначені застереження центральних органів виконавчої влади, Проект Закону у неповній мірі законодавчо врегульовує існуючу проблематику підтримки діяльності громадських об'єднань осіб з інвалідністю, яка існує сьогодні.

Враховуючи вищезазначене, Проект Закону потребує доопрацювання із врахуванням запропонованих пропозицій.

Народний депутат України

Г.М. Третякова

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач:Третьякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 12A1C72050EC685404000000C18C040003E80C00
Дійсний до: 21.06.2021 11:36:00

Апарат Верховної Ради України
№ 53д9/5-2021/188433 від 09.06.2021

538553

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Р І Ш Е Н Н Я

Протокол № 77

10 червня 2021 року

**Про створення робочої групи щодо питання реорганізації
всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю та
внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо їх підтримки**

Під час розгляду проекту Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підтримки громадських об'єднань осіб з інвалідністю (реєстр. № 4607), поданого народним депутатом України Бабенком М.В. та іншими народними депутатами України, народні депутати України – члени Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів висловили пропозиції щодо необхідності збільшення фінансування громадських об'єднань осіб з інвалідністю та обговорили питання діяльності вказаних підприємств.

Відповідно до пункту 5 частини першої статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України»,

Комітет в и р і ш и в:

1. Створити робочу групу з опрацювання питання реорганізації всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю та внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо їх підтримки.
2. Призначити головою робочої групи голову підкомітету з питань соціального захисту і реабілітації осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань Гривка С.Д.
3. Доручити голові робочої групи Гривку С.Д. сформувати її склад.

Голова Комітету

Г. Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Р І Ш Е Н Н Я

Протокол № 77

10 червня 2021 р.

**Про звернення
до Комітету Верховної Ради України
з питань національної безпеки, оборони та розвідки
щодо пришвидшення виконання доручення
Верховної Ради України з підготовки
законопроекту № 2141 до другого читання**

Розглянувши пропозицію народних депутатів України – членів Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів щодо необхідності пришвидшення підготовки законопроекту «Про внесення змін до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" щодо відновлення дії попередніх редакцій норм зазначеного Закону» за реєстр. № 2141 до другого читання, враховуючи соціальну значущість вказаного законопроекту,

Комітет в и р і ш и в:

1. Схвалити текст звернення до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки щодо пришвидшення підготовки законопроекту № 2141 до другого читання на виконання постанови Верховної Ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»» щодо відновлення дії попередніх редакцій зазначеного Закону за реєстр. № 1066-IX від 3 грудня 2020 року.
2. Про прийняте рішення повідомити Голову Верховної Ради України Разумкова Д. О. та Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Голова Комітету

Г. Третьякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки

13 вересня 2019 року народними депутатами України Третяковою Г. М., Тимошенко Ю. В., Цимбалюком М. М., Струневичем В. О., Арсенюком О. О., Гривком С. Д. та іншими народними депутатами України подано до Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо відновлення дії попередніх редакцій норм зазначеного Закону за реєстр. № 2141.

Вказаний законопроект усуває існуючі дискримінаційні положення в пенсійному законодавстві, якими викликана існуюча диспропорція у пенсійному забезпеченні осіб, звільнених з військової служби у різний період часу, а також усуває підґрунтя для виникнення соціальної напруги у ветеранському середовищі.

Законопроектом передбачається здійснити приведення положень частини другої статті 13 та частини четвертої статті 63 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" у відповідність до статей 22 і 92 Конституції України та пропонується повернути редакції частини другої статті 13 та частини четвертої статті 63 Закону до попередньої редакції (що діяла до 13.11.2016). Крім того, запропоновано доповнити Закон новими статтями 63¹ та 63², якими визначаються порядок перерахунку пенсій особам, звільненим з військової служби, а також грошове забезпечення, яке має враховуватися при їх перерахунку.

30 жовтня 2019 року Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув законопроект № 2141 та вирішив рекомендувати Верховній Раді України зазначений законопроект за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу, про прийняте рішення

повідомити головний Комітет – Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Верховна Рада України прийняла постанову «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»» щодо відновлення дії попередніх редакцій зазначеного Закону за реєстр. № 1066-IX від 3 грудня 2020 року, якою доручила Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Враховуючи суспільну значимість законопроекту № 2141, керуючись п. 5) ч. 1 ст. 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», просимо:

1. Пришвидшити підготовку та внесення на розгляд Верховної Ради України до другого читання законопроекту № 2141 «Про внесення змін до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" щодо відновлення дії попередніх редакцій норм зазначеного Закону».

2. Розглянути на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки вказане звернення Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, довести до членів Комітету інформацію, викладену у зверненні, та про результати його розгляду проінформувати Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Голова Комітету

Г. Третякова

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Третякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 12A1C72050EC685404000000C18C040003E80C00
Дійсний до: 21.06.2021 11:36:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-30/8-2021/191900 від 11.06.2021

541320

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

ВИСНОВОК

щодо проекту Постанови Верховної Ради України про вжиття невідкладних заходів спрямованих на гарантування виплат і доставку пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання їх одержувачів через акціонерне товариство "Укрпошта" (рестр. № 5437 від 28.04.2021)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. відповідно до пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 10 червня 2021 року (протокол № 76) розглянув проект Постанови Верховної Ради України про вжиття невідкладних заходів спрямованих на гарантування виплат і доставку пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання їх одержувачів через акціонерне товариство "Укрпошта" (рестр. № 5437 від 28.04.2021), поданий народними депутатами України Чорним Д.С., Зуєвим М.С. та іншими народними депутатами України.

Законопроектом № 5437 пропонується доручити Кабінету Міністрів України невідкладно внести зміни до Постанови № 277, а саме:

скасувати зміну способу виплати пенсій та грошової допомоги виключно через уповноважені банки з 1 вересня 2021 року, для:

- а) людей з інвалідністю II та III групи;
- б) осіб, здатних до самообслуговування та які не потребують постійного стороннього догляду;
- в) осіб, які не досягли 80-річного віку;
- г) одержувачів державної соціальної допомоги з числа осіб, які мають права на пенсію, та допомоги на догляд;

гарантувати виплату пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання їх одержувачів (за заявою) через акціонерне товариство «Укрпошта»;

скасувати покладення обов'язків на одержувачів пенсій та грошової допомоги щодо оплати за власний рахунок послуг з доставки пенсій та грошової допомоги;

скасувати автоматичне (без згоди одержувачів пенсій та грошової допомоги) відкриття поточних рахунків в уповноваженому банку для виплат пенсій та грошової допомоги з 1 вересня 2021 року.

На думку авторів законопроекту, реалізація положень забезпечить гарантування виплат і доставку пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання їх одержувачів через акціонерне товариство «Укрпошта».

Актуальність врегулювання питання на час подання до Верховної Ради України проекту Постанови підтверджувалась й тим, що до Комітету надходить велика кількість звернень селищних, міських рад щодо необхідності скасування змін в організації виплати і доставки пенсії та грошової допомоги за місцем фактичного проживання одержувачів у межах України. На думку представників органів місцевого самоврядування, закриття відділень АТ «Укрпошта» призведе до соціальної напруги в регіонах. Проблеми, які найчастіше порушуються у зверненнях органів місцевого самоврядування стосуються закриття відділень, скорочення працівників, зменшення надходжень з оплати комунальних послуг, зменшення підписки періодичних регіональних видань, а також вчасне отримання пенсій та інших допомог у зв'язку з відсутністю у сільській місцевості банкоматів.

Слід зауважити, що реалізація запропонованих авторами проекту змін створить прогалини у регулюванні порядку виплати та доставки пенсій за місцем фактичного проживання їх одержувачів у випадку, якщо з АТ «Укрпошта» не буде укладено відповідних договорів про виплату та доставку пенсій.

Антимонопольний комітет України за результатами розгляду справи про державну допомогу № 500-26.15/54-20-ДД дійшов висновку, що ринок послуг, пов'язаних з виплатою та доставкою пенсій і грошової допомоги населенню, є потенційно конкурентним. Надання цих послуг не є виключним правом та універсальною послугою національного оператора поштового зв'язку, а будь-якому іншому оператору поштового зв'язку законодавством не заборонено здійснювати таку діяльність. Станом на 08.12.2020 року згідно з Єдиним державним реєстром операторів поштового зв'язку існує 85 операторів поштового зв'язку.

Разом з тим, з метою врегулювання порушеного питання Урядом схвалено Постанову від 26 травня 2021 року № 546 про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України, в тому числі зміни до Постанови № 277, згідно з якими збережено до 01 січня 2023 року існуючий Порядок виплати і доставки пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання одержувачів у межах України організаціями, що здійснюють їх виплату і доставку. Також зазначеними змінами передбачається визначення та проведення низки організаційних заходів для розширення можливостей користування банківськими послугами, зокрема, отримання пенсій і соціальних виплат через уповноважені банки, в яких громадянами відкрито поточні рахунки.

Бюджетом Пенсійного фонду України на 2021 рік передбачено на оплату послуг з виплати та доставки пенсійних виплат із солідарної системи

1787,2 млн. грн. З кожним роком видатки на доставку зростають, оскільки підвищуються розміри пенсій, з яких розраховується тариф на доставку пенсій.

За інформацією Міністерства фінансів України, реалізація Постанови Верховної Ради України потребуватиме вишукування додаткових коштів з бюджету Пенсійного фонду України. Визначити обсяг додаткових видатків Міністерство фінансів не має можливості у зв'язку з відсутністю вихідних даних.

Окрім того, відповідно до частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України до проекту Постанови, прийняття яких призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Однак такого обґрунтування до законопроекту не надано.

Міністерство соціальної політики України, Міністерство фінансів України, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Пенсійний фонд України не підтримують прийняття законопроекту.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує прийняття законопроекту.

У зв'язку з втратою актуальності питання, за результатами розгляду та обговорення проекту Постанови Верховної Ради України про вжиття невідкладних заходів спрямованих на гарантування виплат і доставку пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання їх одержувачів через акціонерне товариство "Укрпошта" (рестр. № 5437 від 28.04.2021), поданого народними депутатами України Чорним Д.С., Зуєвим М.С. та іншими народними депутатами України, керуючись положеннями статті 138 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» Комітет **в и р і ш и в**:

1. Рекомендувати Верховній Раді України зазначений проект Постанови відхилити.

2. Доручити виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання Голові Комітету Третяковій Г.М.

Голова Комітету

Г.Третякова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

В И С Н О В О К

щодо проекту Постанови Верховної Ради України «Про заходи, спрямовані на посилення соціального захисту та вшанування громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, з нагоди 35-х роковин трагедії на Чорнобильській АЕС» (реєстр. № 5211 від 05.03.2021)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» і статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 10 червня 2021 року (протокол № 77) розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про заходи, спрямовані на посилення соціального захисту та вшанування громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, з нагоди 35-х роковин трагедії на Чорнобильській АЕС» (реєстр. № 5211 від 05.03.2021), поданий народним депутатом України Королевською Н.Ю. та іншими народними депутатами України.

Автори законопроекту пропонують Кабінету Міністрів України:

в десятиденний строк з дня прийняття цієї Постанови подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо запровадження державної нагороди у вигляді медалі для нагородження осіб, віднесених до учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, та пропозиції щодо внесення змін до Державного бюджету України на 2021 рік в частині забезпечення фінансування виготовлення медалі;

в одномісячний строк з дня прийняття цієї Постанови вжити заходів з метою забезпечення виконання положень Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи", які автоматично відновлені на підставі рішення Конституційного Суду України від 17 липня 2018 року № 6-р/2018, у тому числі:

прийняти нормативно-правові акти, привести свої нормативно-правові акти, а також забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із

Законом України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" від 28 лютого 1991 року № 796-XII у редакції до внесення змін Законом України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2014 року № 76-VIII;

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Державного бюджету України на 2021 рік у частині збільшення видатків на соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

в двомісячний строк з дня прийняття цієї Постанови розглянути питання та подати на розгляд Верховної Ради України відповідні законодавчі пропозиції щодо:

підвищення розмірів пенсійного забезпечення осіб із числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою;

підвищення розмірів додаткової пенсії за шкodu, заподіяну здоров'ю, особам, які віднесені до категорій 1-4 постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи;

підвищення розміру щомісячної компенсації сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи;

поновлення раніше діючої норми щодо збільшення розміру пенсії за вислугу років особам, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС під час проходження служби;

врегулювання питання медичного обстеження, диспансеризації та лікування у спеціалізованих медичних закладах осіб, які народилися від учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС або осіб, евакуйованих із зони відчуження, і після досягнення повноліття не були віднесені до категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

відновлення фінансування бюджетної програми "Забезпечення житлом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи".

Також пропонується Національному банку України виготовити і ввести в обіг пам'ятну монету з нагоди 35-х роковин Чорнобильської катастрофи. Водночас Акціонерному товариству "Укрпошта" видати серію поштових марок з нагоди 35-х роковин Чорнобильської катастрофи.

Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Прийняття проекту Постанови, на думку авторів проекту Постанови, сприятиме посиленню соціального захисту громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, та їх вшанування з нагоди 35-х роковин трагедії на Чорнобильській АЕС.

Водночас за інформацією Міністерства охорони здоров'я України відповідно до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» і Бюджетного кодексу України з 2020 року

реалізація державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій здійснюється для всіх видів медичної допомоги.

Крім того у пояснювальній записці до проекту Постанови зазначено, що прийняття акта не потребує фінансування з Державного бюджету України.

Проте реалізація заходів запропонованих у проекті Постанови, у разі її прийняття, потребуватиме фінансування з державного бюджету України, зокрема, підвищення розмірів пенсійного забезпечення осіб із числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, підвищення розмірів додаткової пенсії за шкodu, заподіяну здоров'ю, особам, які віднесені до категорій 1-4 постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, поновлення раніше діючої норми щодо збільшення розміру пенсії за вислугу років особам, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС під час проходження служби та інші питання.

Враховуючи зазначене відповідно до частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України до проекту Закону, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

В свою чергу, Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування рекомендує Комітету внести на розгляд Верховної Ради України пропозицію про прийняття цієї Постанови.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини зосередив увагу на тому, що абзац другий підпункту 3 пункту 1 проекту Постанови слід викласти в наступній редакції:

«підвищення розмірів пенсійного забезпечення осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою» та підтримує прийняття проекту Постанови за умови врахування вищезазначеної пропозиції.

Міністерство фінансів України не підтримує цей проект Постанови, оскільки вважає, що поліпшення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, має здійснюватися комплексно, в рамках чинного законодавства у сфері соціального та пенсійного забезпечення з урахуванням соціально-економічного становища країни та фінансових можливостей Державного бюджету України та Пенсійного фонду України.

Міністерство охорони здоров'я України повідомило про те, що на сьогодні питання забезпечення медичною допомогою осіб, постраждалих внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, ліквідаторів аварії на ЧАЕС, є законодавчо врегульованим.

Міністерство розвитку громад та територій України повідомило про відсутність пропозицій.

Міністерство соціальної політики України не підтримує зазначений проект Постанови.

Пенсійний фонд України вказав на те, що у Рішенні Конституційного Суду України від 07 листопада 2018 року № 9-р/2018 щодо конституційності пункту 7 розділу II Закону України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» зазначив, що фінансування соціальних та інших зобов'язань держави має бути реальним та здійснюватися відповідно до її фінансово-економічних можливостей. За юридичною позицією Конституційного Суду України у разі значного погіршення фінансово-економічної ситуації, виникнення умов воєнного або надзвичайного стану, необхідності забезпечення національної безпеки України, модернізації системи соціального захисту держава може здійснити відповідний перерозподіл своїх видатків з метою збереження справедливого балансу між інтересами особи та суспільства (пункт 2.2 Рішення).

За результатами розгляду проекту Закону про заходи, спрямовані на посилення соціального захисту та вшанування громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, з нагоди 35-х роковин трагедії на Чорнобильській АЕС» (реєстр. № 5211 від 05.03.2021), поданого народним депутатом України Королевською Н.Ю. та іншими народними депутатами України, Комітет керуючись вимогами частини другої пункту 3 статті 94 Регламенту Верховної Ради України рекомендує Верховній Раді України повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання без його включення до порядку денного та розгляду на пленарному засіданні парламенту. До того ж, вищезазначена законодавча ініціатива втратила свою актуальність.

Голова Комітету

Г. Третьякова